



Datum
2021-12-20

Ärendenr
MSB 2021-10638

Ert datum
2021-11-20

Er referens
I2021/02381

Enheten för inriktning av beredskapsplanering
(KC-IB) Enheten för inriktning av
beredskapsplanering (KC-IB)
Maria Sundström
010-240 5552
maria.sundstrom@msb.se

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar Ds 2021:25 Bromma flygplats-underlag för avveckling av drift och verksamhet

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap lämnar synpunkter på betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag i krisberedskap och civilt försvar. MSB anser att konsekvensutredningen på ett tydligare sätt borde beaktat perspektiven krisberedskap, civilt försvar och totalförsvar. Ett beslut om en förtida stängning av Bromma bör beakta dessa perspektiv.

Behov av fördjupad analys

MSB understryker vikten att ta fram ett beslutsunderlag rörande Brommas betydelse i händelse av kriser och krig¹ innan ett beslut fattas. Regeringen har gjort bedömningen att arbetet med att öka motståndskraften inom särskilt områdena ordning och säkerhet, skydd av civilbefolkningen, hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvatten, finansiell beredskap, transporter, energiförsörjning samt elektroniska kommunikationer och post behöver vidareutvecklas och stärkas.² En grundläggande funktionalitet i transportområdet är en förutsättning för att andra viktiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas vid höjd beredskap och krig.

I den senaste nationella risk och förmågebedömningen gjorde MSB bedömningen att Sveriges förmåga att motstå och hantera kriser och krig är eftersatt, att den statliga styrningen behöver tydligare prioritera säkerhet, robusthet och motståndskraft och att arbetet behöver präglas av mer långsiktighet. Ökad robusthet i infrastruktur såsom broar, hamnar, järnvägsknutpunkter, flygplatser, depåer, elförsörjning och elektroniska kommunikationer, pekas ut som särskilt nödvändiga.

Utredningen (Ds 2021:25) konstaterar att det finns, utifrån ett totalförsvarsperspektiv, behov av att vidta åtgärder för att säkerställa att ett avvecklingsbeslut kring Bromma flygplats får så begränsade konsekvenser som möjligt. Ett sådant arbete bör enligt MSB startas skyndsamt, i det fall regeringen avser gå vidare med en nedläggning, för att förstå omfattningen på de kompensatoriska åtgärder som krävs för att säkerställa krisberedskapsförmågan i regionen. Utredningen visar på att infrastruktur och logistik bör utvecklas på Arlanda flygplats för att stärka kapaciteten och öka förutsättningarna för

¹Regeringen anför i prop (ref) att det bl.a. behövs en ökad motståndskraft och redundans inom transportområdet, vilket bör säkerställas innan ev. nedläggning av Bromma.

² Prop. 2020/21:30, Kap. 9.2

samhällsviktiga flygtransporter vid Arlanda flygplats.³ Detta arbete bör göras innan slutligt beslut fattas så att det kan utgöra ett beslutsunderlag.

MSB vill lyfta fram följande exempel som är viktiga att ta med i en djupare analys över vad en nedläggning skulle innebära för samhällets krisberedskap och civilt försvar.

Det kan innebära risker att förlägga all samhällsviktig verksamhets behov av flygplats i regionen till Arlanda sett till redundansbehov i händelse av kriser och krig. Ett bredare regionperspektiv behövs samt en analys av flygplatsens nationella betydelse, sett till totalförsvarets behov.

Samhällsviktiga lufttransporter som ambulansflyg, räddningsinsatser och spaningsuppdrag kommer att få en minskad flexibilitet och möjligheter att landa på flera flygplatser. Påverkan vid en olycka, ett attentat eller annan större händelse som sker i centrala Stockholm då det kan finnas ett behov av att kunna transportera ett stort antal skadade.

Tankningsmöjligheter för samhällsviktiga lufttransporter centralt i Stockholm kommer att minska.

Vid en kris- eller krigssituation kan flygresurser från andra länder behöva stödja Sverige och då blir antalet flygplatser som då är tillgängliga, av stor betydelse för förmågan att försvara landet och ge och ta emot stöd.

Utöver dessa aspekter anser MSB att det ur ett krigs-, kris- och räddningsperspektiv är önskvärt att så många som möjligt av landets flygplatser är, eller kan göras, landningsbara dygnet runt. MSB har vid tidigare genomförd hearing angivit att Sverige behöver flygplatser över hela landet för att kunna iordningsställa flygplatser för höjd beredskap.

Både nationella och regionala flygplatsers antal, enskilda kapacitet och geografiska spridning är en strukturell fråga som generellt påverkar framtida svensk luftfart och därvid påverkar svensk beredskap både under fred och vid höjd beredskap.

En god tillgång på väl utspridda och väl utrustade flygplatser bedöms vara en nödvändighet för landets totalförsvaret vid svåra påfrestningar och krig. Om Sverige reducerar antalet flygplatser försämras den nationella handlingsfriheten.

I detta ärende har generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka beslutat. Maria Sundström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Annika Elmgart och enhetschefen Henrik Moberg deltagit.

Charlotte Petri Gornitzka

Maria Sundström

³ Ds 2021:25 s.102